

Lejeindtægten ikke blot betød den mellem Ejere og Lejer aftalte Leje, om hvilken man kontraktmæssig var bleven enig, men betød de Penges, som Lejerens i Virkeligheden betaler Ejeren, saa vilde det være nærmere den Tante, jeg i det hele har haft for Dje, nemlig, at det er den virkelige Indtægt, der skal bestattes. Det er altsaa et af de Punkter, som jeg mener, i et eventuelt Udvalg vil kunne gøres til Genstand for Forhandlinger, og hvor jeg ikke er sikker paa, at ikke den sidste Fortolkning af Lejeindtægt i og for sig vilde være rigtigere, hvis den kunde gøres lige saa nem praktisk at håndtere som den anden. Naar § 11 siger: „Denne Lov træder i Kraft saaledes, at den første Gang følges ved Statteudskrivningen for Aaret 1900“, saa forekommer ogsaa dette mig at være et af de Punkter, hvis Betydning er at henlede Opmærksomheden paa, at her er et vanskeligt Forhold at ordne. Det ser jo i og for sig lidt kommissit ud at give en Lov, som først træder i Kraft efter omtrent $\frac{1}{2}$ Snes Aars Forløb eller saa, men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at denne Art Love ifølge deres Natur ikke med altsor kort Bærelse kunne træde ud i Livet; de gribe jo paa saa mange Maader ind i bestaaende Ejendomsforhold, ind i Handel og Wandel, ind i Salgsværdi og Lejeforhold, at der maa være et Spillerum, i hvilket man faar Lejlighed til at forberede sig paa de ny Tilstande; men om denne Overgangstid absolut skulde have faaet sin heldigste Form derved, at man først lader Loven træde i Kraft efter et vist stort Næremaal, det er jo ikke nogen afgjort Sag. Det maa her undersøges og drøftes, hvorvidt ikke f. Eks. en gradvis Skrafttræden af Loven ogsaa kunde være en Løsning, der havde sine praktiske Fortrin. Man har i Lovforslaget selvfølgelig maattet vælge en enkelt Udvej, og jeg har derfor valgt den, som straks synes at være den lettest overkommelige, den, der forudsætter det mindste Maskineri, men uden derfor at udelukke Tanken om, at man paa det Punkt kunde naa til andre Løsninger, der kunde føre ud over Overgangstidens Vanskeligheder paa en heldig Maade. Endelig er der et Spørgsmaal, der slet ikke er berørt i Lovforslaget af den Grund, at jeg ansaa det for naturligt at drøfte det i en Kreds, der staar officielle Ræder nærmere end en Privatmand gør; det er Spørgsmaalet om Bestatningen af offentlige Bygninger og Grundlaget for denne Bestatning. Det vilde for en Privatmand være meget vanskeligt her at samle det fornødne Materiale ind, derimod antager jeg, at det i et Rigsdagsudvalg forholdsvis let vil kunne lykkes at finde Grund-

laget for Behandlingen ogsaa af denne Side af Sagen. De andre Enkeltheder i Lovforslaget ere, tror jeg, mer eller mindre nødvendige Konsekvenser af, at det angivne Princip skal føres ud i en praktisk Virksomhed. Man kan naturligvis være uenig, om det affurat just er denne Vej, der i det enkelte skal gaas, Selvpogivelse i den Form, Bogføring i den Form eller lignende, men det er alt sammen underordnede Punkter. Hvad selve det Skattebeløb angaar, som Paaligningen skal have til Formaal at skaffe til Veje, saa vilde De se, hvorledes alt i Lovforslaget er blevet ved det bestaaende, idet §§ 9 og 10 kun henviser til de bestaaende Skatter, ved hvis Beregning den samlede Sum skulde findes ud saaledes, at alle de Rettelser eller alle de Fritagelser, der finde Sted, kom til Anvendelse, for det første, idet man beregner den hele Sum, Kommunen har Krav paa at faa, for det andet, idet man paaligner Staten, da selvfølgelig de samme Ejere, der nu ere fritagne for at betale Skat, ogsaa efter den ny Ordning skulle være det, naar man fordelte Fritagelser over den hele Skattebefolkning, vilde man jo risikere at komme til at lægge en forøget Skat netop paa den Del af Befolkningen, der er ringest stillet, og som gennem Huslejen i dette Tilfælde vilde føres ind paa større Udgifter. Selve Skattebeløbet som Helhed er der altsaa ikke rørt ved, Henlynet til, om det er stort nok for Kommunen eller ej, har jeg ment maatte ligge for under andre Betragtninger. Her er det i og for sig kun selve Fastholdelsen af det Princip, der i § 1 er slaaget fast, som det har været mig om at gøre at saa frem til Behandling og eventuel Afgørelse her i Lovgivningsmagten. Jeg skal saa med disse Ord igen henstille dette Lovforslag til en velvillig Overvejelse og Behandling her i Tinget.

Indenrigsministeren (Ingerslev):

Det vil formentlig erkendes og ikke mindst af den ærede Forslagsstiller, der jo selv fordybede sig i adskillige Dvils-spørgsmaal, at det er ikke ganske let at tage Stilling til dette Lovforslag. Man kan jo med et halvt Dje se, at det er meget vidtgaaende Formaal, overordentlig store Forandringer i de bestaaende Forhold, det indeholder. Jeg vil ikke sige, at de bestaaende Forhold ikke paa Punkter kunne trænge til Forandring, men de her foreslaaede Forandringer ere meget dristige og meget vidtgaaende, og den ærede Forslagsstiller har jo ogsaa været saa forsigtig at sætte en § 11 ind i Lovforslaget, som bestemmer, at dette først skal træde i Kraft Aar 1900. Dette viser jo noksom, at den ærede Forslagsstiller ogsaa selv har haft